

Jafnréttisáætlun Grunnskóla Fjallabyggðar

Skólaárið 2021-2022

Inngangur

Samkvæmt lögum um jafnan rétt kynja nr. 150/2020 ber öllum fyrirtækjum og stofnunum sem hafa 25 starfsmenn eða fleiri að setja sér jafnréttisáætlun eða samþætta jafnréttissjónarmið í starfsmannastefnu.

Markmiðið með lögnum er að koma á og viðhalda jafnrétti og jöfnum tækifærum kynjanna á öllum sviðum samfélagsins. Allir eiga að hafa jafna möguleika á að njóta eigin atorku og þroska hæfileika sína óháð kyni. Með kyni er átt við konur, karla og fólk með hlutlausa skráningu kyns í þjóðskrá, nema annars sé sérstaklega getið.

Í aðalnámskrá grunnskóla frá 2011 er lögð áhersla á að allir fái að þroskast á eigin forsendum, geti ræktað hæfileika sína og lifað ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðalyndis, víðsýnis og jafnréttis. Jafnréttismenntun felur í sér gagnrýna skoðun á viðteknum hugmyndum í samfélaginu og stofnunum þess í þeim tilgangi að kenna nemendum að greina þær aðstæður sem leiða til mismunar og forréttinda.

Jafnréttisáætlun Grunnskóla Fjallabyggðar fjallar annars vegar um nemendur og skólann sem menntastofun og hins vegar um starfsfólk og skólann sem vinnustað.

Samskipti einstaklinga eiga að grundvallast á gagnkvæmri virðingu, kurteisi og tillitssemi sem er forsenda þess að hverjum og einum líði vel. Gagnkvæmt traust og jákvæð og uppbyggileg samskipti móta framar öðru góðan starfsanda.

Skólastarfi í anda jafnréttis tekur mið af mismunandi hæfileikum fólks. Því er haft að leiðarljósi í skólastarfi Grunnskóla Fjallabyggðar að tækifæri nemenda og starfsfólks byggja fyrst og fremst á hæfileikum og færni.

Mikilvægt er að nemendur og þeir sem starfa við skólann hafi jafnan rétt til að hafa áhrif á skólastarfið, stefnumótun og ákvarðanatöku og skal reynt að tryggja það með sem bestum hætti.

Ábyrgð

Skólastjóri ber ábyrgð á jafnréttisáætlun skólans og sér um að í september ár hvert sé kosið í jafnréttisteymi sem sér um endurskoðun og viðhald jafnréttisáætlunar.

Í jafnréttisteyminu sitja þrír fulltrúar kennara/starfsmanna.

Hlutverk nefndarinnar er:

- Að fylgjast með að unnið sé eftir jafnréttisáætlun skólans.
- Að endurskoða áætlunina árlega og koma tillögum að breytingum til skólastjóra.
- Að taka saman gögn sem unnið er að skv. áætluninni, s.s. tölulegar upplýsingar og fylgja eftir umbótum í kjölfarið sé þess þörf.
- Safna saman og miðla hugmyndum um jafnréttiskennslu.
- Fylgjast með breytingum á lögum og reglugerðum um jafnréttismál kynjanna.

Starfsmenn

Í stjórnarskrá lýðveldisins stendur að allir eigi að vera jafnir fyrir lögum og njóta mannréttinda án tillits til kynferðis, trúarbragða, skoðana, þjóðernisuppruna, kynþáttar, kynhneigðar, litarháttar, efnahags, ætternis eða stöðu.

Allir starfsmenn eiga að geta komið skoðunum sínum á framfæri og virðing skal borin fyrir ólíkum skoðunum.

Þá eiga stjórnendur í anda jafnréttislaganna að leitast við að gera nauðsynlegar ráðstafanir þannig að allir geti samræmt sem best starfsskyldur sínar og skyldur gagnvart fjölskyldu s.s. sem gagnkvæmum sveigjanleika á skipulagi vinnu og vinnutíma.

Mikilvægt er að skólinn marki stefnu um sveigjanleika í vinnutilhögun og samræmingu fjölskyldu- og atvinnu til að koma í veg fyrir togstreitu og skapa fjölskylduvænt vinnuumhverfi. (21.gr)

Slíka stefnu þarf að vinna í samvinnu við sveitarfélagið Fjallabyggð og fræðslufirvöld.

Nemendur

Í lögum um jafna stöðu kynjanna eru skýr ákvæði um að á öllum skólastigum skuli nemendur hljóta fræðslu um jafnréttismál þar sem m.a. sé lögð áhersla á að búa kynin undir þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu- og atvinnulífi. Áherslu ber að leggja á að allir eigi sem víðtækasta og jafnasta möguleika.

Auk þess skal kynjasambættingar gætt við alla stefnumótun og áætlanagerð í skólastarfi.

Kennslu- og námsgögn mega ekki mismuna kynjum og í starfsfræðslu og við ráðgjöf í skólum skulu allir nemendur hljóta fræðslu og ráðgjöf í tengslum við sömu störf samanber 23. gr. laganna.

Haft er að leiðarljósi að kynin taki sem jafnastan þátt í öllu skólastarfi. Í skólanum á að fara fram menntun til jafnréttis þar sem fjallað er um hvernig ýmsir þættir geta skapað mismunun eða forréttindi í lífi fólks. Sem dæmi má nefna aldur, fötlun, kyn, kynhneigð, litarhátt, menningu, skoðanir, trúarbrögð, tungumál, fjölskylduaðstæður og uppruna.

Lögð er áhersla á að nemendur læri að þekkja og tjá tilfinningar sínar. Öll vinna nemenda skal vera í anda jafnréttis þar sem lögð er sérstök áhersla á að nemendur rækti með sér samkennd, samhygð, og virðingu fyrir skoðunum, tilfinningum og lífsgildum annarra.

Nemendur eiga að hafa jafnrétti að leiðarljósi í öllum samskiptum.

Framkvæmdaáætlun 2021-2022

Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Tímarammi
Jafnréttisáætlun skólans verði sýnileg öllum	Jafnréttisáætlun aðgengileg á heimasíðu skólans og kynnt á starfsmannafundi að hausti	Skólastjórnendur	Haust 2021
Könnun á líkamlegri og andlegri heilsu nemenda í 8.-10. bekk	Rannsókn og greining	Skólastjórnendur	Apríl 2022
Könnun á líðan, sjálfsmynd námi o.fl. hjá nemendum	Nemendakönnun skólapúlsins	Skólastjórnendur	Október og apríl ár hvert
Kynning á skólum og vinnumarkaðnum óháð kyni	Náms- og starfsfræðsla í 10. bekk	Skólastjórnendur, námsráðgjafi	Vor
Verum ástfangin af lífinu	Þorgrímur Þráinsson í 10. bekk, fyrirlestur		Skólaárið 2021-22
Jákvæð samskipti	Pálmar Ragnarsson - Fyrirlestur fyrir 6.-10. bekk		Skólaárið 2021-22
Fyrirlestur um stafrænt kynferðisofbeldi	Silja frá lögreglunni 8. bekkur	Lögreglan og skólaráðgjafi	Skólaárið 2021-22
Jafnréttis og kynjafræðsla	Þemavinna á öllum skólastigum um jafnrétti, fjölmenningu, fordóma og minnihlutahópa	Allir kennarar	Skólaárið 2021-22